

Četvrtak, 30. travnja 2015.

P8_TA(2015)0182

Izvješće o napretku Bosne i Hercegovine za 2014.**Rezolucija Europskog parlamenta od 30. travnja 2015. o izvješću o napretku Bosne i Hercegovine za 2014. (2014/2952(RSP))**

(2016/C 346/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine (BiH), s druge strane, koji je potpisan 16. lipnja 2008. i koji su ratificirale sve države članice EU-a i Bosna i Hercegovina,
  - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. i 20. lipnja 2003. o zapadnom Balkanu i prilog naslovljen „Solunski program za zapadni Balkan: kretanje prema europskoj integraciji”,
  - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. listopada, 17. i 18. studenog, 15. i 16. prosinca 2014.,
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. listopada 2014. naslovljenu „Strategija proširenja i glavni izazovi 2014. – 2015.” (COM(2014)0700), priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o napretku Bosne i Hercegovine za 2014.” (SWD(2014)0305) te okvirni strateški dokument o Bosni i Hercegovini (2014. – 2017.) usvojen 15. prosinca 2014.,
  - uzimajući u obzir obveze u pisanom obliku o integraciji u EU koje je Predsjedništvo BiH prihvatilo 29. siječnja 2015., a Parlament BiH podržao 23. veljače 2015.,
  - uzimajući u obzir odluku Vijeća od 19. siječnja 2015. o imenovanju Lars-Gunnara Wigemarka posebnim predstavnikom EU-a i voditeljem delegacije EU-a u Bosni i Hercegovini,
  - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o BiH,
  - uzimajući u obzir rad Cristiana Dana Prede, stalnog izvijestitelja o Bosni i Hercegovini u Odboru za vanjske poslove,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je EU više puta izrazio svoju nedvojbenu posvećenost europskoj perspektivi BiH te njezinoj teritorijalnoj cjelovitosti, suverenosti i jedinstvu;
- B. budući da je EU ponudio novu priliku BiH na temelju koordiniranog pristupa koji je osmišljen kako bi se toj zemlji pomoglo da nastavi proces reforme, poboljša društveno i gospodarsko stanje te da se još više približi Europskoj uniji; budući da se od političkih elita te zemlje sada traži jednako nedvojbena posvećenost i angažman; budući da je pristupanje EU-u sveobuhvatan proces koji pripada cijeloj zemlji i svim njezinim građanima te zahtijeva nacionalni konsenzus o planu reformi;
- C. budući da su pretjerano složen i neučinkovit institucionalni ustroj, nedovoljna suradnja i koordinacija političkih čelnika BiH i svih razina vlasti, odsutnost zajedničke vizije i političke volje te etnocentrični stavovi ozbiljno usporili napredak zemlje; budući da neslaganja na političkoj i etničkoj osnovi izrazito negativno utječu na rad skupština na razini države;

Četvrtak, 30. travnja 2015.

- D. budući da dugotrajna politička pat-pozicija predstavlja ozbiljnu prepreku stabilizaciji i razvoju zemlje te se time građanima uskraćuje sigurna i uspješna budućnost; budući da su politička tromost, nezaposlenost, vrlo visoka razina korupcije i nezadovoljstvo političkim elitama doveli do građanskih nemira koji su se u veljači 2014. iz Tuzle proširili cijelom zemljom;
- E. budući da je EU postavio vladavinu prava u središte procesa proširenja; budući da je snažna politička potpora ključna za ostvarenje napretka na tim područjima;
- F. budući da je korupcija široko raširena, javna uprava je fragmentirana, mnogi različiti pravni sustavi predstavljaju izazov, mehanizmi suradnje s civilnim društvom i dalje su slabi, medijski prostor je polariziran te nisu osigurana jednaka prava za sve konstitutivne narode i građane;
- G. budući da se više od 50 % proračunskih prihoda BiH troši na održavanje uprave na brojnim razinama; budući da je BiH najlošije ocijenjena europska zemlja prema pokazateljima Svjetske banke o jednostavnosti poslovanja te jedna od najlošije ocijenjenih zemalja prema indeksu percepcije korupcije; budući da BiH ima najveću stopu nezaposlenosti mladih u Europi (59 % aktivnog stanovništva u dobi od 15 do 24 godine);
1. pozdravlja činjenicu da je Vijeće odgovorilo na poziv Parlamenta ponovno promisli o pristupu EU-a Bosni i Hercegovini; poziva nove čelnike BiH da se potpuno obvežu na provedbu potrebnih institucijskih, gospodarskih i društvenih reformi kako bi se poboljšao život građana BiH i omogućio napredak na putu prema članstvu u EU-u; ističe da će biti potreban znatan napredak u provedbi programa reformi, koje, između ostalog, obuhvaćaju Pakt za rast i zapošljavanje, kako bi se razmotrio zahtjev za članstvo; ističe da bi BiH, kao i sve ostale (moguće) države kandidatkinje, trebalo ocjenjivati na temelju vlastitih zasluga te da bi vremenske rokove njezina pristupanja trebalo odrediti na temelju brzine i kvalitete provedbe nužnih reformi;
  2. naglašava da bi Komisija trebala posvetiti posebnu pozornost provedbi presude u predmetu Sejdić-Finci kad Vijeće od nje traži da sastavi mišljenje o zahtjevu za članstvo u EU-u; poziva Komisiju da omogući zaključenje sporazuma o provedbi presude u predmetu Sejdić-Finci kako bi se svim građanima zajamčila jednaka prava te da preuzme vodeću ulogu u provedbi ciljeva EU-a, uključujući funkcionalan sustav dobrog upravljanja, demokratski razvoj i gospodarsko blagostanje te poštovanje ljudskih prava;
  3. snažno podupire integraciju BiH u EU i smatra da bi pojačani angažman EU-a, između ostalog, trebalo usmjeriti na društveno-gospodarska pitanja, poslovno okruženje, institucijski okvir, vladavinu prava i upravljanje, politiku suzbijanja kriminaliteta, nezavisno pravosuđe, borbu protiv korupcije, reformu javne uprave, civilno društvo i mlade te istodobno zadržati nepromijenjene uvjete za pristupanje EU-u; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu, Europsku komisiju i države članice EU-a da zadrže koordinirano, usklađeno i dosljedno stajalište EU-a te pokažu da je integracija BiH u EU prioritet vanjske politike EU-a; ističe da bi EU trebao nastojati okupiti sve donatore financijskih sredstava kako bi podržao učinkovitu provedbu novog pristupa EU-a i obveze u pisanom obliku;
  4. pozdravlja obvezu u pisanom obliku o integraciji u EU koju je prihvatilo Predsjedništvo BiH, koju su potpisali čelnici svih političkih stranaka i koju je odobrio Parlament BiH 23. veljače 2015., u vezi s mjerama za uspostavu funkcionalnosti i učinkovitosti institucija, za pokretanje reformi na svim razinama upravljanja, ubrzavanje procesa pomirenja i jačanje upravnih kapaciteta; prihvaća da je obveza otvorila put prema postizanju dogovora u Vijeću 16. ožujka 2015. o nastavku sklapanja i stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju predviđeno za 1. lipnja 2015., kojim će se BiH i EU-u omogućiti da uže surađuju i da prodube svoj odnos; poziva na potpunu suradnju svih političkih čelnika u temeljitoj i učinkovitoj primjeni te obveze, osobito u

Četvrtak, 30. travnja 2015.

jačanju vladavine prava i borbi protiv korupcije i organiziranog kriminaliteta; podsjeća na to da su politička predanost i istinsko usvajanje procesa reforme od ključne važnosti; poziva nove čelnike BiH da se slože s konkretnim planom EU-a o opsežnom i uključivom programu reforme za napredak zemlje na putu prema EU-u; poziva na transparentnost u postupku planiranja i provedbe reformi te potiče na uključivanje civilnog društva u proces reforme;

5. izražava veliku zabrinutost zbog izjave koju je 25. travnja 2015. usvojio kongres Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) u Istočnom Sarajevu, u kojoj se između ostaloga poziva na raspisivanje referenduma o neovisnosti Republike Srpske tijekom 2018. godine; ističe činjenicu da prema Daytonskom sporazumu Republika Srpska nema pravo na odcjepljenje; podsjeća da su se usvajanjem obveze u pisanom obliku sve političke snage, što obuhvaća i SNSD, obvezale na poštovanje „suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti i političke neovisnosti Bosne i Hercegovine“; poziva nove političke čelnike da se suzdrže od razdorne nacionalističke i secesionističke retorike koja polarizira društvo te da se ozbiljno angažiraju na reformama koje će poboljšati život građana BiH, stvoriti demokratsku i uključivu državu koja funkcionira te približiti zemlju EU-u;

6. poziva političke čelnike da im prioritet bude uspostavljanje djelotvornog koordinacijskog mehanizma EU-a koji će učinkovito povezati institucije na svim razinama upravljanja kako bi se zajamčila usklađenost s pravnom stečevinom EU-a i primjena te stečevine u cijeloj zemlji radi općeg blagostanja njezinih građana; naglašava da će bez takvog mehanizma proces pristupanja EU-u ostati na mrtvoj točki jer je trenutačni ustroj zemlje prekomjerno neučinkovit i nefunkcionalan; naglašava da bi uspostavljanje takvog mehanizma omogućilo BiH da potpuno iskoristi dostupna sredstva; naglašava da je potrebno poduzeti konkretne korake u vezi s reformama te pružiti zemlji i građanima jasan smjer;

7. ističe da suočavanje s društveno-gospodarskim potrebama građana mora biti prioritet; smatra da je, međutim, od ključne važnosti da se istodobno nastavi i s političkim reformama i demokratizacijom političkog sustava; naglašava činjenicu da je gospodarski napredak moguć samo ako se temelji na demokratskom i uključivom društvu i državi; ističe i da BiH neće biti uspješna kandidatkinja za članstvo u EU-u dok se ne uspostave odgovarajući institucijski uvjeti; napominje da je ustavna reforma usmjerena na konsolidaciju, racionalizaciju i jačanje institucijskog okvira i dalje ključna za preobrazbu BiH u učinkovitu, uključivu i potpuno funkcionalnu državu; podsjeća na to da bi se u budućoj ustavnoj reformi trebala uzeti u obzir načela federalizma, decentralizacije, supsidijarnosti i legitimnog predstavljanja kako bi se zajamčio učinkovit i neometan proces integracije BiH u EU; potiče sve političke čelnike da rade na uvođenju potrebnih promjena;

8. pozdravlja inicijative Komisije za ubrzanje provedbe projekata u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) te za jačanje gospodarskog upravljanja; žali zbog činjenice da nedjelovanje može utjecati na dodjelu sredstava EU-a za politički i društveno-gospodarski razvoj u okviru instrumenta IPA-II; poziva nadležne vlasti da se dogovore o resornim strategijama na razini države, posebno u prioritetnim područjima prijevoza, energetike, okoliša i poljoprivrede, što su ključni uvjeti za potpuno iskorištavanje sredstava IPA-e;

9. pohvaljuje urednu provedbu izbora u listopadu 2014.; no primjećuje da se drugi put zaredom u izbornom procesu svaki građanin nije mogao kandidirati za svaku funkciju; naglašava da je od ključne važnosti hitna uspostava novih parlamentarnih tijela i vlada na svim razinama; poziva nove čelnike da se pridržavaju načela općih, jednakih i neposrednih izbora, da se približe narodu, angažiraju u civilnom društvu te odgovorno i bez odgode reagiraju na njihovu opravdanu zabrinutost; poziva nadležna tijela da istraže vrlo teške optužbe o uključenosti premijerke Republike Srpske (RS) u kupovinu glasova dvaju parlamentarnih zastupnika koji ne pripadaju njezinoj stranci radi dobivanja većine u Narodnoj skupštini Republike Srpske;

10. pozdravlja veliku domaću i međunarodnu solidarnost pri reakciji na elementarne nepogode 2014., uključujući pružanje pomoći u sklopu Programa EU-a za oporavak od poplava; pozdravlja činjenicu da je EU poduzeo neposredne i znatne mjere spašavanja i pomoći na zahtjev BiH te u suradnji s Francuskom i Slovenijom u srpnju 2014. organizirao konferenciju donatora čiji je domaćin bila Komisija; naglašava da je Komisija pozvala BiH da se pridruži Mehanizmu EU-a za

Četvrtak, 30. travnja 2015.

civilnu zaštitu; poziva na učinkovite i usklađene preventivne mjere na svim razinama kako bi se riješile posljedice sadašnjih nepogoda i spriječile takve nepogode u budućnosti; pozdravlja mnoge pozitivne primjere vrlo bliske međuetničke suradnje i potpore nakon poplava kao znak da je pomirenje moguće; smatra da su suradnja u regiji i održavanje bliskih odnosa sa susjednim zemljama važni čimbenici za reagiranje na takve nepogode u budućnosti;

11. podsjeća da je postojanje profesionalne i djelotvorne javne uprave koja se temelji na postignućima osnova procesa integracije BiH i svih drugih država koje nastoje postati članicom EU-a; ozbiljno je zabrinut zbog toga što je javna uprava, koja bi trebala pomoći BiH u približavanju članstvu u EU-u i poboljšati životne uvjete svojih građana, još uvijek fragmentirana, politizirana i nefunkcionalna; i dalje je zabrinut oko njezine financijske održivosti i oko činjenice da nedostatak političke volje za reformu uprave može utjecati na pružanje javnih usluga; poziva sve mjerodavne aktere da donesu novu strategiju reforme javne uprave i akcijski plan za razdoblje nakon 2014. kako bi se pojednostavnila složena institucijska struktura, racionalizirali troškovi i povećala funkcionalnost države;

12. poziva vlasti da im glavni prioritet bude borba protiv korupcije, s obzirom na to da još nije polučila zadovoljavajuće rezultate te da se korupcija nalazi u svim resorima, uključujući zdravstvo i obrazovanje, nanosi štetu najugroženijim skupinama građana, potiče rast pesimizma i prouzrokuje gubitak povjerenja sve više građana u njihove institucije; poziva na uvođenje učinkovitih mehanizama za borbu protiv korupcije, neovisne pravosudne kontrole i uključivih savjetovanja sa svim dionicima, što bi trebalo jamčiti pravodobno donošenje obnovljenog strateškog okvira za razdoblje od 2015. do 2019.; općenito poziva na učinkovitu primjenu mjera za borbu protiv korupcije; pozdravlja donošenje niza zakona za borbu protiv korupcije, uključujući i zakone o promicanju zaštite zviždača na državnoj razini i osnivanju tijela za prevenciju korupcije na federalnoj razini; osuđuje pokušaje potkopavanja postojećih načela vladavine prava i zabrinut je zbog toga što se novim zakonom o sukobu interesa slabi pravni okvir te on predstavlja korak unatrag u sprječavanju sukoba interesa jer povećava rizik od političkog upletanja i ne potiče dužnosnike da se pridržavaju zakona; poziva na jačanje parlamentarnih tijela za sprječavanje sukoba interesa; poziva nadležna tijela vlasti da poboljšaju rezultate kad je riječ o učinkovitosti istraga, progona i osuda u slučajevima korupcije na visokoj razini, posebice u okviru javne nabave i privatizacije;

13. i dalje je ozbiljno zabrinut zbog neučinkovitosti pravosudnog sustava, rizika od političkog upletanja u sudske postupke, politizacije postupaka imenovanja, fragmentiranog pravosuđa i postupka utvrđivanja proračuna za kaznene progone i rizika od sukoba interesa u pravosuđu; poziva nove čelnike zemlje da pokrenu strukturne i institucijske reforme kojima će se, između ostalog, riješiti usklađivanje četiriju različitih pravnih sustava; poziva ih da razmotre preporuke Komisije, poput institucijskih reformi pravosuđa na državnoj razini, uključujući donošenje zakona o sudovima BiH; poziva predstojeće Vijeće ministara da usvoji već pripremljenu novu strategiju reforme pravosuđa; ponavlja svoju potporu uredu pučkog pravobranitelja; napominje da je prema Ustavu Republike Srpske i dalje na snazi moratorij na smrtnu kaznu te potiče vlasti Republike Srpske da bez odgode ukinu smrtnu kaznu;

14. zabrinut je zbog toga što je pristup besplatnoj pravnoj pomoći vrlo ograničen te zbog toga što pravo na nju još uvijek nije potpuno pravno regulirano diljem BiH, čime se ograničava pravo na pravdu za najugroženije skupine; potiče nadležna tijela da na državnoj razini donesu zakon o besplatnoj pravnoj pomoći te jasno utvrde ulogu civilnog društva u pružanju pomoći;

15. pozdravlja širenje strukturnog dijaloga EU-a i BiH o pravosuđu kako bi se uvrstila dodatna pitanja u vezi s vladavinom prava, posebice korupcijom i diskriminacijom, kao i činjenicu da su iz njega proizašli pozitivni rezultati u regionalnoj suradnji, procesuiranju ratnih zločina te profesionalnosti i učinkovitosti pravosuđa; pozdravlja uključivanje

Četvrtak, 30. travnja 2015.

civilnog društva u taj postupak; primjećuje da su se na više sudova u entitetima uvjeti poboljšali, uključujući uvjete zaštite svjedoka;

16. zabrinut je zbog toga što se u nekim izjavama preispituje legitimnost presuda Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, čime se dovodi u pitanje sud u Haagu; poziva na poduzimanje koraka u jačanju zaštite žrtava i poboljšanju rada Ureda državnog tužitelja BiH preispitivanjem procesuiranja predmeta ratnih zločina kategorije II; pozdravlja napredak u smanjenju broja neriješenih predmeta ratnih zločina; napominje da je poboljšan progon ratnih zločina koji obuhvaćaju seksualno nasilje te traži da se taj postupak nastavi i ubuduće; ističe potrebu da nadležna tijela usvoje dugo očekivan program za poboljšanje statusa žrtava tih ratnih zločina na državnoj razini, uključujući njihovo pravo na odštetu, da žrtvama osiguraju učinkovit pristup pravosuđu te da odredbe o seksualnom nasilju u kaznenom zakonu BiH usklade s međunarodnim normama;

17. zabrinut je zbog stalno visokog broja nestalih osoba i slabog napretka u tom pogledu; poziva vlasti da uspostave intenzivnu suradnju između dvaju entiteta te da pojačaju napore u potrazi za nestalim osobama;

18. prisjeća se svih žrtava genocida iz Srebrenice 1995. godine i izražava iskrenu sućut obiteljima i preživjelim; izražava svoju potporu udrugama poput udruge „Majke enklava Srebrenice i Žepe” zbog njihove ključne uloge u podizanju razine osviještenosti i izgradnji širih temelja za pomirenje među svim građanima zemlje; poziva sve građane BiH da 20. obljetnicu masakra u Srebrenici iskoriste kao priliku za jačanje pomirenja i suradnje, ključnih uvjeta za napredak svih zemalja regije na njihovu europskom putu;

19. sa zabrinutošću primjećuje da je 84 500 osoba još uvijek interno raseljeno te da u BiH žive 6 853 izbjeglice; zabrinut je zbog kršenja prava povratnika u RS; međutim, pozdravlja nove mjere koje je Parlament Federacije donio i kojima se povratnicima iz RS-a omogućuje pristup mirovinama i zdravstvenoj skrbi u Federaciji, istodobno napominjući da je važan jednak pristup socijalnim naknadama za sve građane; poziva sve razine vlasti, posebice vlasti RS-a, da uvođenjem i provedbom svih potrebnih zakonodavnih i administrativnih mjera olakšaju i ubrzaju povratak interno raseljenih osoba i izbjeglica; poziva na suradnju u tom pogledu i na uspostavljanje odgovarajućih uvjeta za njihovu mirnu i održivu reintegraciju; poziva na učinkovitu provedbu revidirane strategije koja se odnosi na Prilog VII. Mirovnom sporazumu iz Daytonu; poziva na nastavak dobre regionalne suradnje u okviru procesa Sarajevske deklaracije; poziva na sveobuhvatan pristup rješavanju preostalih izazova čišćenja zemlje od mina do 2019.;

20. potvrđuje svoju potporu liberalizaciji viznog režima koja je polučila vidljive pozitivne učinke za građane BiH; ponavlja svoju predanost zaštiti prava na putovanje bez vize za građane zapadnog Balkana; istodobno poziva na donošenje mjera na nacionalnoj razini, posebice društveno-gospodarskih mjera za ugrožene skupine, kao i aktivnih mjera usmjerenih na poboljšanu suradnju i razmjenu informacija radi razbijanja mreža organiziranog kriminala te na pojačanje graničnih kontrola i pokretanje kampanja za podizanje razine osviještenosti; poziva Komisiju na donošenje mjera za održavanje nepovredivosti bezviznog programa te na suočavanje s mogućim zloupotrebama sustava EU-a za azil u suradnji s državama članicama;

21. napominje da je borba protiv organiziranog kriminala i korupcije od temeljne važnosti za borbu protiv infiltracije kriminala u političke, pravosudne i gospodarske sustave; primjećuje određeni napredak u borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma; podsjeća na važnost postupanja prema preporukama GRECO-a; zabrinut je zbog izvješća o sve češćoj radikalizaciji među mladim ljudima u BiH, koji se pridružuju terorističkim borcima ISIL-a u relativno velikom broju u usporedbi s drugim zemljama regije; poziva vlasti da izmijene kazneni zakon kako bi pojačale kriminalizaciju financiranja terorizma; pozdravlja izmjenu kaznenog zakona kojom se želi zabraniti i kazniti uključenost u strane paravojne skupine radi sprječavanja vjerske radikalizacije; uz to naglašava važnost sprječavanja svih oblika ekstremizma i nasilne radikalizacije;

Četvrtak, 30. travnja 2015.

pozdravlja i opsežne policijske akcije širom BiH koje su rezultirale uhićenjem osoba osumnjičenih za organiziranje, potporu i financiranje terorističkih aktivnosti, uključujući strane borce; poziva na uvrštenje odredbe o zločinu iz mržnje u kazneni zakon Federacije BiH; pohvaljuje relevantne agencije BiH za profesionalnost u njihovim naporima i odlučnost u rješavanju sve češćih sigurnosnih prijetnji; poziva Komisiju da pruži pomoć nadležnim tijelima u suzbijanju svih sigurnosnih i terorističkih prijetnji;

22. snažno osuđuje teroristički napad od 27. travnja 2015. na policijsku postaju u gradu Zvorniku u istočnoj Bosni u kojem je poginuo jedan policajac a dvojica su ozlijeđena; izražava solidarnost sa žrtvama i njihovim obiteljima; naj snažnije osuđuje nasilnu ekstremističku ideologiju koja stoji iza ovog napada; poziva nadležna tijela, odgovorne sigurnosne agencije i pravosudne institucije na suradnju u provedbi brze i temeljite istrage i u sprečavanju budućih napada; izražava nadu da će se institucije i građani Bosne i Hercegovine ujediniti u borbi protiv opasnosti koje predstavljaju terorizam i ekstremističko nasilje;

23. napominje da je BiH i dalje zemlja porijekla, provoza i odredišta za trgovinu ljudima; preporučuje da vlasti poduzmu učinkovite mjere, uključujući i zakonodavne, u borbi protiv krijumčarenja droge i trgovine ljudima te u pružanju zaštite žrtvama trgovine ljudima;

24. smatra da je bitno unaprijediti ulogu civilnog društva tako da mu se omogući da izrazi interese građana, osobito mladih ljudi, što se prošle godine moglo vidjeti na „plenumima”; podsjeća da civilno društvo pružanjem ključnih socijalnih usluga može dopuniti razvoj socijalno kohezivnog i demokratskog društva; napominje da bi predstavnici civilnog društva trebali imati važnu ulogu u olakšavanju postupka pristupanja; poziva Komisiju da nastavi omogućavati pristup organizacija civilnog društva europskim fondovima; napominje da su institucijski mehanizmi suradnje s civilnim društvom i dalje slabi te da u cijeloj zemlji sprječavaju razvoj participativnije, uključivije i otvorenije demokracije; stoga poziva na uspostavljanje transparentnih i uključivih mehanizama javnog savjetovanja kojima će se obuhvatiti svi javni dionici, uspostavljanje okvira javne rasprave o važnim zakonodavnim odlukama te na usvajanje nacionalne strategije za civilno društvo; zabrinut je zbog prijavljenih slučajeva zastrašivanja tijekom društvenih nemira prošle godine;

25. smatra da je od ključne važnosti da se podupire uključivo i tolerantno društvo BiH te štite i promiču manjine i ugrožene skupine; podsjeća da je posljedica neuspjeha u provedbi presude u predmetu Sejdić-Finci otvorena diskriminacija građana BiH; poziva na poduzimanje koraka u jačanju uloge pučkog pravobranitelja za ljudska prava i na razradu strategije za borbu protiv svih oblika diskriminacije na državnoj razini u suradnji s civilnim društvom; poziva nadležna tijela da nastave usklađivati državne zakone s pravnom stečevinom i da pritom pridaju osobitu pozornost diskriminaciji na temelju invaliditeta i dobi, kao što je naglašeno u strukturiranom dijalogu; poziva Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da bez odgode osnuje radnu skupinu za izradu izmjena nacrta Zakona o borbi protiv diskriminacije BiH; zabrinut je zbog činjenice da su govor mržnje, zločini iz mržnje, prijetnje, maltretiranja i diskriminacija pripadnika skupina LGBTI i dalje vrlo rašireni; potiče vlasti na provedbu mjera za podizanje razine osviještenosti o pravima pripadnika skupina LGBTI u pravosuđu, tijelima kaznenog progona i široj javnosti; zabrinut je zbog toga što se i dalje prijavljuju slučajevi diskriminacije na vjerskoj osnovi;

26. duboko žali zbog stalne marginalizacije i diskriminacije Roma; pohvaljuje napredak u rješavanju stambenog pitanja Roma, no potiče poduzimanje daljnjih koraka za poboljšanje životnih uvjeta Roma poboljšavanjem njihova pristupa zapošljavanju, zdravstvu i obrazovanju;

27. napominje da postoje pravne odredbe kojima se jamče prava žena i jednakost spolova, no u njihovoj je provedbi postignut nedovoljan napredak; poziva nadležna tijela da unaprijed djeluju na povećanju sudjelovanja žena u politici i radnoj snazi, da se bore protiv diskriminacije žena na tržištu rada zbog majčinstva, da poboljšaju društveni i gospodarski položaj žena, da promiču, štite i jačaju prava žena te da općenito podižu svijest i informiraju građane o pravima žena;

Četvrtak, 30. travnja 2015.

poziva vlasti na donošenje strategije za primjenu Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te na uspostavu usklađenog sustava za praćenje i prikupljanje podataka o slučajevima nasilja nad ženama;

28. poziva BiH da što prije u zakon o zločinima iz mržnje uvrsti pojam spolne orijentacije i rodnog identiteta te tako omogućiti osuđivanje osoba koje na razne načine ugnjetavaju druge na temelju spolne orijentacije ili rodnog identiteta;

29. napominje da postoje pravne odredbe o slobodi izražavanja; međutim, zabrinut je zbog političkog i financijskog pritiska na medije te zbog slučajeva prijetnji i zastrašivanja novinara i urednika, koji su zabilježeni i tijekom predizbornog razdoblja; osuđuje pokušaje potkopavanja postojećih pravila, koji bi mogli imati štetan utjecaj na slobodu izražavanja i slobodu medija, pa i na internetu; naglašava da događaji poput policijske racije u redakciji internetskog portala Klix.ba u Sarajevu ili nedavno donošenje kontroverznog Zakona o javnom redu i miru koji je donijela Narodna skupština Republike Srpske izazivaju ozbiljnu zabrinutost oko slobode izražavanja i slobode medija u zemlji, uključujući društvene mreže; naglašava da je za zdravu demokraciju od ključne važnosti da mediji mogu djelovati bez straha; poziva na to da se potpuno poštuje sloboda izražavanja i medija te da se novinarima dopusti da dobiju informacije o pitanjima od javnog interesa; ističe da su stabilno i održivo financiranje, neovisnost urednika, emitiranje programa na svim službenim jezicima i pluralizam od ključne važnosti za javne medije; poziva vlasti da zatvore sve rupe u zakonu koje sustavno štete potpunoj transparentnosti vlasništva nad medijima te da pripreme propis kojim će spriječiti svaki neprimjereni politički utjecaj; poziva nadležne vlasti da očuvaju političku, institucijsku i financijsku neovisnost javnih radiotelevizijskih kuća te da zakone entiteta o javnoj radioteleviziji usklade sa zakonodavstvom na državnoj razini; poziva na imenovanje direktora Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije BiH na temelju zasluga;

30. i dalje je zabrinut zbog daljnje segregacije djece u javnim školama na temelju etničke pripadnosti; napominje da tri različita nastavna plana i programa sprječavaju zajedničko, uključivo i objektivno proučavanje zajedničke povijesti i nedavnih povijesnih događaja; potiče vlasti na djelotvornu primjenu načela uključivog obrazovanja, pa i kad je riječ o odnosu prema djeci s invaliditetom; potiče nove čelnike države da u obama entitetima i Brčko Distriktu bez odgode počnu promicati uključiv obrazovni sustav bez diskriminacije, da suzbiju segregaciju etničkih skupina te da pristupe reformi obrazovanja koja je usmjerena na poboljšanje obrazovnih standarda i uvođenje zajedničkog nastavnog plana i programa; također poziva na ubrzanje provedbe akcijskog plana o obrazovnim potrebama romske djece i njihovu integraciju u obrazovni sustav;

31. podsjeća da su prosvjedi u veljači 2014. upozorili na jasan zahtjev građana BiH za pokretanje društveno-gospodarskih reformi u zemlji; čvrsto vjeruje da će se provedbom mjera u šest ključnih područja reformi Pakta za rast i zapošljavanje ponovno potaknuti društveno-gospodarske reforme koje sad stagniraju, uključujući reforme u području rasta i zapošljavanja te javne nabave; poziva nove vlade na državnoj razini, razini entiteta i razini kantona da blisko surađuju kako bi postigle da glavni prioritet reformi bude Pakt i gospodarsko upravljanje; naglašava potrebu daljnjeg razvoja i provedbe programa gospodarskih reformi;

32. smatra da je BiH postigla nedovoljan napredak na putu prema funkcionalnom tržišnom gospodarstvu; naglašava važnost nošenja s pritiskom konkurencije i tržišnim silama; zabrinut je zbog činjenice da znatni nedostaci u poslovnom okruženju i dalje negativno utječu na razvoj privatnog sektora i izravna strana ulaganja; potiče nadležne vlasti da riješe problem slabe primjene vladavine prava, velikog neformalnog sektora i visoke razine korupcije, koji su kočnica u poslovnom okruženju; poziva na usklađivanje s Direktivom Solventnost II;

33. naglašava potrebu da se reformiraju i usklade fragmentirani sustavi socijalne zaštite na temelju potreba građana kako bi se osiguralo jednako postupanje prema svima, smanjilo siromaštvo te razvila socijalna sigurnost koja je više usmjerena na siromašne i socijalno isključene; naglašava da su gospodarsko blagostanje i mogućnosti zapošljavanja, posebice za mlade, ključni za razvoj zemlje; poziva vlade da provedu reforme tržišta rada kako bi se riješio problem vrlo visoke nezaposlenosti te da se pritom usmjere na mlade, žene i dugotrajno nezaposlene osobe; napominje da su radnička prava i prava sindikata i

Četvrtak, 30. travnja 2015.

dalje ograničena; poziva vlasti na daljnje poboljšanje i usklađivanje relevantnih zakona diljem zemlje; naglašava potrebu za poboljšanjem obrazovanja i osposobljavanja kako bi se riješio problem neusklađenosti vještina i povećala mogućnost zapošljavanja, osobito mladih ljudi;

34. naglašava važnost usklađivanja i poboljšanja postojećih sindikalnih prava i pravila o radnim uvjetima, koja trenutačno nisu jednaka u svim sektorima; također napominje da socijalne naknade i mirovine nisu jednako raspodijeljene;

35. napominje da je postignut slab napredak u područjima zaštite okoliša i klimatskih promjena te poziva vlasti na poboljšanje zaštite okoliša u skladu s normama EU-a; poziva BiH da poštuje sve ugovorne obveze iz Ugovora o Energetskoj zajednici i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te da zajamči primjereno i ubrzano približavanje pravnoj stečevini EU-a koja se odnosi na okoliš, uključujući sprječavanje prekomjernog onečišćenja zraka iz rafinerije nafte u Bosanskom Brodu; naglašava da je potrebno da BiH u potpunosti ispuni svoje obveze u vezi s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo, 1991.) i Protokolom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (Kijev, 2003.) te da ih primijeni i u djelatnostima u riječnom slivu Neretve i Trebišnjice;

36. pozdravlja konstruktivan i anticipativan stav BiH u promicanju regionalne suradnje; pohvaljuje učestale zajedničke pogranične ophodnje sa susjednim zemljama; naglašava iznimnu važnost dobrosusjedskih odnosa; poziva nove čelnike da nastave i poboljšaju napore za rješavanje otvorenih pitanja granica i teritorija sa susjednim zemljama; potiče BiH da u dobroj vjeri dovrši postupak razgraničenja s Crnom Gorom na temelju sporazuma sklopljenog u svibnju 2014.;

37. žali zbog toga što je vanjska politika BiH i dalje pod utjecajem različitih stajališta, što rezultira niskom stopom usklađenosti sa stajalištima EU-a (52 %); podsjeća na ključnu važnost jedinstvene vanjske politike BiH; zabrinut je zbog posljedica odbijanja Rusije da prihvati standardni jezik Vijeća za provedbu mira o teritorijalnom integritetu BiH i zbog njezina negativnog opisa težnji BiH za pristupanje EU-u; pozdravlja stalnu prisutnost operacije Althea, koja je dio produženog mandata UN-a, a usmjerena je na izgradnju kapaciteta i obuku;

38. poziva novoizabrane institucije BiH da iskoriste novi pristup EU-a kako bi sklopile Sporazum o prilagodbi Privremenom sporazumu/Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, uzimajući u obzir pristupanje Hrvatske EU-u i održavanje tradicionalne trgovine;

39. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici, Vijeću, Komisiji, Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH te vladama i parlamentima Federacije BiH i Republike Srpske, kao i vladama deset županija/kantona.